

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT
HISTÒRIA CONTEMPORÀNIA

Coordinació: CONXITA MIR CURCÓ

Any acadèmic 2015-16

Informació general de l'assignatura

Denominació	HISTÒRIA CONTEMPORÀNIA
Codi	100015
Semestre d'impartició	1r semestre
Caràcter	Obligatòria
Nombre de crèdits ECTS	7.5
Crèdits teòrics	0
Crèdits pràctics	0
Coordinació	CONXITA MIR CURCÓ
Horari de tutoria/lloc	Dimarts d'11 a 13h Gabriel Ramon; despatx: 2.10 Jaume Barrull; despatx 2.14.3
Departament/s	Història
Modalitat	Presencial
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.
Idioma/es d'impartició	Català (material docent en català, castellà i anglès)
Grau/Màster	Grau en Història. Grau en Història de l'Art. Grau en Geografia i Ordenació del Territori
Horari de tutoria/lloc	Dimarts d'11 a 13h Gabriel Ramon; despatx: 2.10 Jaume Barrull; despatx 2.14.3
Adreça electrònica professor/a (s/es)	gramon@historia.udl.cat jbarrull@historia.udl.cat cmir@historia.udl.cat

GABRIEL RAMON I MOLINS (4 ECTS)
 JAUME BARRULL PELEGRÍ (3 ECTS)
 CONXITA MIR I CURCÓ (0.5 ECTS) (coordinadora)

Informació complementària de l'assignatura

Assignatura on s'introdueixen, exploren i treballen els conceptes claus per entendre el passat humà contemporani i els seus processos de canvi. Hi ha una especial atenció per la introducció dels mètodes de treball i estudi propis de la historiografia, posant èmfasi en els més útils per a la història contemporània.

A més de les classes presencials es duran a terme tutories individuals i grupals per tal d'encaminar el treball individual.

Objectius acadèmics de l'assignatura

Veure apartat competències

Competències

Competències	objectius formatius
C1: Coneixement dels principals conceptes propis de l'estudi de la història contemporània.	O1: Aprendre, treballar i utilitzar conceptes clau.
C2: Coneixement de fets, processos i canvis clau en la història contemporània.	O2: Aprendre a analitzar fets singulars i processos a curt i llarg termini en les societats humanes del passat.
C3: Capacitar l'alumnat per a relacionar críticament diversos processos històrics.	O3: Reflexionar entorn del passat per a entendre la configuració de les societats humanes actuals.
C4: Capacitació per a comparar fets, processos i canvis entre les diferents societats humanes del passat.	O4: Aprofundir en els aspectes diferenciadors a nivell individual i col·lectiu que configuren les desigualtats socials, econòmiques, de gènere i culturals i les seves característiques comunes de forma transversal.
C5: Coneixements bibliogràfics d'història contemporània	O5: Aprendre i dominar la bibliografia i el seu accés
C6: Capacitació per a desenvolupar tasques d'aprenentatge en entorns virtuals acadèmics	O6: Aprendre l'ús de les noves tecnologies

Continguts fonamentals de l'assignatura

1	14/9	a- Presentació de continguts 1- Estructura demogràfica de l'Europa Contemporània
2	15/9	2- Els fonaments econòmics del món contemporani 2.1- Els fonaments econòmics del món contemporani; La Revolució industrial
3	21/9	2- Els fonaments econòmics del món contemporani; La Revolució industrial

4	22/9	2.1- els fonaments econòmics del món contemporani; el patró or com a marc per a la globalització financera 2.2- els fonaments econòmics del món contemporani; la Revolució del Transport liberalització/globalització del comerç 2.3- Els fonaments econòmics del món contemporani; la “gran divergència” 2.4- Els fonaments econòmics del món contemporani; les grans societats per accions del segle XIX
5	5/10	3- l'Era de les revolucions 3.1- l'Era de les revolucions; la Revolució Americana
6	6/10	3.1- l'Era de les revolucions; la Revolució Americana 3.2- l'Era de les revolucions; la Revolució Francesa
7	13/10	3.2- l'Era de les revolucions ; la Revolució Francesa
8	19/10	3.3- l'Era de les revolucions; les independències llatinoamericanes
9	20/10	3.4- l'Era de les revolucions; El liberalisme contra l'antic règim; revolucions i contrarevolucions en l'Europa del segle XIX
10	26/10	3.4- l'Era de les revolucions; El liberalisme contra l'antic règim; revolucions i contrarevolucions en l'Europa del segle XIX
11	27/10	3.5- l'Era de les revolucions; Les Unificacions; Itàlia i Alemanya
12	2/11	3.6- l'Era de les revolucions; cap a la creació dels nous Estat-Nació
13	3/11	4- l'era dels Imperis
14	9/11	4- l'era dels imperis
15	10/11	5- La crisi Finisecular F- el segle XIX; consideracions generals
16	16/11	Prova Escrita
17	17/11	6- La Primera Guerra Mundial
18	23/11	7- La Revolució Russa
19	24/11	8- La crisi de postguerra: l'ascens del feixisme
20	30/11	9- El món colonial: Índia, Països àrabs, Xina-Japó
21	1/12	10- Art i poder: de les avantguardes a la cultura de masses
22	7/12	11- La Segona Guerra Mundial
23	14/12	12- La Guerra Freda
24	15/12	13- Escriure després d'Auschwitz
25	21/12	14- El Tercer Món
26	22/12	15- La crisi de la URSS
27	11/01	16- Món global i crisis locals
28	12/01	17- Globalització i crisi econòmica

Eixos metodològics de l'assignatura

activitat	CODIFICACIÓ / descripció / tipologia TPD	O*	G*	HP*	HNP*

Classe magistral (M)	Temari descrit a la secció 3 (Continguts)	O1, O2, O3, O4, O5	1	56	53
Seminaris (S)					
Pràctiques (P)					
Treballs (T)	Projecte final	O1, O2, O3, O4, O5	1	1	40.5
Tutories (Tut)	Tutories grupals i individuals presencials o virtuals	O1, O5		1	
Altres (AA)					
Avaluació (AV)	Exàmen	O1, O2, O3, O4, O5	1	6	20
TOTAL				64	123,5

Sistema d'avaluació

mecanismes d'avaluació	codificació / descripció-criteris / tipologia TPD	observacions	O*	Activitat	%*
Assistència i participació (As)	As: millora la nota a través de la participació activa a l'aula. Inclou l'assistència a les tutories.	Control d'assistència.	O1, O5	Assistència	10%
Taller d'avaluació (TA) (Examen)	Prova escrita.	Prova escrita sobre les classes i el material complementari referent al segle XIX	O1, O2, O3	Prova escrita	30%
Taller d'avaluació (TA) (Examen)	Prova escrita.	Prova escrita sobre les classes i el material complementari referent al segle XX		Prova escrita	30%
Informe (In) / Treballs (T)	Treball	Anàlisi sintètica i bibliogràfica sobre dues obres (15% cada treball)	O1, O2, O3, O4, O5	Treball	30%
TOTAL					100

Bibliografia i recursos d'informació

1. ASPECTES METODOLÒGICS

ARÓSTEGUI, Julio: *La investigación histórica: teoría y método*. Barcelona. Crítica, 1995.

---: *La historia vivida. Sobre la historia del presente*. Madrid, Alianza Editorial, 2004.

AROSTEGUI, Julio, BUCHRUCKER, Cristian; SABORIDO, Jorge (directores): *El mundo contemporáneo: historia y*

problemas. Barcelona, Crítica, 2001.

Atlas Histórico. El gran libro de la historia del mundo. Dirección, Jacques BERTIN. Barcelona, Planeta, 1986.

CULLA, Joan B.: *El mundo contemporáneo. Grandes textos y documentos políticos*. Barcelona, Círculo de Lectores, 2000.

EGIDO LEON, Ángeles: *La historia contemporánea en la práctica (Textos escritos y orales, mapas, imágenes y gráficos comentados)*. Madrid, Editorial Centro de Estudios Ramón Areces, 1996.

FONTANA, Josep, *Introducció a l'estudi de la història*, Barcelona, Crítica, 1997.

LÓPEZ ALONSO, José M^a: *Diccionario de historia y política del siglo XX*. Madrid, Tecnos, 2001.

MESTRE I CAMPI, Jesús (Dir) : *Cronología d'història del món*. Barcelona, Edicions 62, 1999.

MORENO SECO, Mónica: *Las imágenes de la persuasión. Materiales gráficos para la enseñanza de la Historia Contemporánea*. Alicante, Universidad de Alicante, 2000.

SILVESTER, Christopher: *Las grandes entrevistas de la historia (1859-1992)*. Madrid, El País-Aguilar, 1997.

2. OBRES GENERALS

ANDERSON, Bonnie S.; ZINSSER, Judith P.: *Historia de las mujeres. Una historia propia*.

2 vols. Barcelona, Crítica, 1991.

BERG, Maxine: *La Era de las manufacturas: 1700-1820*, Barcelona, Crítica, 1987.

BLANNING, T.C.W.: *Historia de Europa. El siglo XIX*, Barcelona, Crítica, 2002.

BRIGGS, Asa (dir.): *Historia de las civilizaciones. El siglo XIX*, Barcelona, Alianza Editorial, 1989.

---: *Historia contemporánea de Europa: 1789-1989*, Barcelona, Crítica, 2000.

BURLEIGH, Michael: *Causas sagradas: religión y política en Europa: de la Primera Guerra Mundial al terrorismo islamista*. Madrid, Taurus, 2006.

CASANOVA, Julián: *Europa contra Europa, 1914-1945*. Barcelona, Crítica, 2011.

CASANOVA, Julián (Comp.): *Guerras civiles en el siglo XX*. Madrid, Fundación Pablo Iglesias, 2001.

CLARK, Toby: *Arte y propaganda en el siglo XX*. Madrid, Akal, 2000.

CIPOLLA, Carlo M.: *Economic history of world population*, 1962.

DUBY, Georges; PERROT, Michelle (dirs.): *Historia de las mujeres en Occidente*. Vols. 4 i 5. Madrid, Taurus, 1992.

ENGELS, Friedrich: *L'Origen de la família, la propietat privada i l'Estat*, Barcelona, Edicions 7x7, 1979.

FONTANA, Josep: *Por el bien del imperio. Una historia del mundo desde 1945*. Barcelona, Pasado&Presente, 2011.

FRADERA, Josep M., MILLÁN, Jesús (eds.): *Las Burguesías europeas del siglo XIX: Sociedad civil, política y cultura*, Madrid, Universitat de València, 2000.

- FRIEDEN, Jeffrey A.: *Capitalismo global. El trasfondo económico de la historia del siglo XX*. Barcelona, Crítica, 2006.
- GINARD, David (coord.): *Dona i lluita democràtica al segle XX*. Palma, Edicions Documenta Balear, 2012.
- HOBBSAWM, Eric: *The age of revolution (1789-1848)*, Cardinal, 1973.
- : *The age of capital (1848-1975)*, Weindenfeld & Nicolson, 1962.
- : *The age of empire (1875-1914)*, Cardinal, 1987.
- : *Rebeldes primitivos*. Ariel, 1974.
- ; *Los ecos de la Marsellesa*, Crítica, 1992.
- : *Historia del siglo XX, 1914-1991*. Barcelona, Crítica, 2001.
- HOURANI, Albert: *Historia de los pueblos árabes*. Barcelona, Ariel, 1992.
- JOHNSON, Paul: *Tiempos modernos. La historia del siglo XX desde 1917 hasta la década de los 80*. Buenos Aires, Javier Vergara editor, 1988.
- JUDT, Tony : *Postguerra, Una historia de Europa desde 1945*. Madrid, Taurus, 2006.
- KOLKO, G.: *El siglo de las guerras. Política, conflictos y sociedad desde 1914*. Barcelona, Paidós, 2005.
- LEWIN, Moshe: *El siglo soviético. ¿Qué sucedió realmente en la Unión Soviética?* Barcelona, Crítica, 2005.
- Libro negro del colonialismo. Siglos XVI al XXI. Del exterminio al arrepentimiento, El*. Dirigido por Marc FERRO. Madrid, La esfera de los Libros, 2005.
- LUEBBERT, Gregory M.: *Liberalismo, fascismo o socialdemocracia. Clases sociales y orígenes políticos de los regímenes de la Europa de entreguerras*. Zaragoza, Prensas Universitarias de Zaragoza, 1997.
- MACRY, Paole: *La sociedad contemporánea. Una introducción histórica*. Barcelona, Ariel, 1997.
- NASH, Mary: *Mujeres en el mundo. Historia, retos y movimientos*. Madrid, Alianza Editorial, 2004.
- NASH, Mary (ed.): *Feminidades y masculinidades. Arquetipos y prácticas de género*. Madrid, Alianza Editorial, 2014.
- PAREDES, Javier: *Historia Universal Contemporánea I: de las Revoluciones Liberales a la Primera Guerra Mundial*, Barcelona, Ariel, 2007.
- PAYNE, Stanley G.: *Historia del fascismo*. Barcelona, Planeta, 1995.
- PEREIRA, Juan Carlos: *Historia de las relaciones internacionales contemporáneas*. Barcelona, Ariel, 2001.
- PÉREZ GARZÓN, Juan S.: *Historia del feminismo*. Madrid, Libros de la Catarata, 2011.
- POWASKI, Ronald E.: *La guerra fría. Estados Unidos y la Unión Soviética, 1917-1991*. Barcelona, Crítica, 2000.
- PRIESTLAND, David: *Bandera Roja. Historia política y cultural del comunismo*. Barcelona, Crítica, 2010.
- PROCACI, Giuliano: *Historia general del siglo XX*. Barcelona, Crítica, 2005.
- ROBERTSON, Robbie: *3 olas de globalización. Historia de una conciencia global*. Madrid, Alianza Editorial, 2005.
- RULE, John: *Clase obrera e industrialización: historia social de la revolución industrial británica, 1750-1850*, Barcelona, Crítica, 1990.
- SERVICE, Robert: *Camaradas. Breve historia del comunismo*, Barcelona, Ediciones B, 2009.
- TERON, Y.: *El Estado criminal. Los genocidios del siglo XX*, Barcelona, Península, 1995.

- THOMPSON, E. P.: *La Formación histórica de la clase obrera: Inglaterra, 1780-1832*, Barcelona, Laia, 1977.
- TODOROV, Tzvetan: *Memoria del mal, tentación del bien. Indignación sobre el siglo XX*. Barcelona, Península, 2004.
- TORTELLA, Gabriel: *Los orígenes del siglo XX. Un ensayo de historia social y económica contemporánea*. Madrid, Gadir, 2005.
- TORTELLA, Gabriel; NÚÑEZ, Clara Eugenia. *El desarrollo de la España contemporánea*. Alianza editorial, 2014.
- VILLANI, Pasquale: *La Edad Contemporánea*. 3 vols. Barcelona, Ariel, 1996-1997.
- VILLARES, Ramón; BAHAMONDE, Ángel: *El mundo contemporáneo. Siglos XIX y XX*. Madrid, Taurus, 2001.
- VRIES, Jan de: *La Urbanización de Europa: 1500-1800*, Barcelona, Crítica, 1987.
- WATSON, Peter: *Historia intelectual del siglo XX*, Crítica, Barcelona, 2002.
- WRIGLEY, E.A.; *Cambio, continuidad y azar. Carácter de la Revolución industrial inglesa*, Crítica, 1993.
- ZAMAGNI, Vera: *Historia económica de la Europa contemporánea: de la revolución industrial a la integración europea*, Barcelona, Crítica, 2004.
- ZORGBIBE, Charles: *Historia de las relaciones internacionales*. 2 vols. Madrid, Alianza Editorial, 1997.

3. ALGUNES PÀGINES D'INTERNET:

Artehistoria.com: <http://www.artehistoria.com/>.

Asociación de Historia Contemporánea: <http://www.ahistcon.org/>

Histodidáctica: <http://www.ub.edu/histodidactica/>

Hispania Nova. Revista de Historia Contemporánea: <http://hispanianova.rediris.es/>

Historia1imagen UDLA: <http://historia1imagen.cl/>

Le Drapeau Rouge. Cantos revolucionarios: <http://drapeaurouge.free.fr/>

Musee d'Orsay: <http://www.musee-orsay.fr>.

Museo Nacional Centro de Arte Reina Sofía: <http://museoreinasofia.mcu.es/>

Personajes históricos: <http://www.utopiaverde.org/historia/personajes/principal.html>

Revolución soviética: <http://www.marxists.org/history/ussr/revolution/>

Museum of modern art –Tate Modern–: <http://www.tate.org.uk/>

The Daguerrian Society: <http://www.daguerre.org/>

WHITE, Mattew. Historical Atlas of the Twentieth Century: <http://users.erols.com/mwhite28/20centry.htm>